

→ Luisteren naar moeilijk verstaanbaar gedrag

Sem en Silas helpen elkaar elke dag een stapje vooruit

Het komt regelmatig voor dat kinderen met een verstandelijke beperking ook last hebben van onbegrepen of moeilijk verstaanbaar gedrag. Denk aan angstig of voortdurend druk zijn of aan het moeilijk kunnen aangaan van relaties met anderen. Maar ook aan weglopen of aan agressief gedrag. In de volksmond wordt dit ook wel eens probleemgedrag genoemd. Waarbij mensen vaak vergeten dat dit gedrag echt geen keuze is en dat er heftige problemen aan ten grondslag liggen: autisme, voortdurend overvraagd worden, je onbegrepen voelen, traumatische ervaringen uit het verleden. Soms zijn de problemen zó heftig en komen ze zó vaak voor dat een kind in een neerwaartse spiraal terecht komt. En niet alleen het kind;

ook bij de ouders, bij broers en zussen en bij de leraar op school zorgt dit voor een enorme druk. Zij raken vaak uitgeput door aanhoudende stress. In dat geval is het soms beter dat een kind in een omgeving terecht komt die vanuit professioneel oogpunt kan inspringen op wat het kind op dat moment nodig heeft. Op de kinderbehandelgroepen van Koraal regio Parkstad werken kinderen en hun begeleiders zo elke dag aan perspectief. Want ook deze kinderen verdienen hun beste dag. Elke dag opnieuw. En door elke dag een kleine stap te zetten, maak je uiteindelijk soms een grote sprong. Sem en Silas vertellen graag welke sprong zij samen hebben gemaakt.

→ Silas: "Ik luister heel goed naar wat Sem aangeeft. Andersom luistert hij ook naar mij..."

Sem (14) woont sinds 2018 doordeweeks bij de kinderbehandelgroep van Koraal locatie Op de Bies. Vanuit die groep ging hij elke dag naar school. Maar vorig jaar ging het in de klas niet meer zo goed met hem. Hij raakte regelmatig in paniek, liep soms weg en uitte zijn onmacht vaker in bijten en krabben. Het was een

moeilijkere periode. Door bewust te kiezen voor dagbesteding op maat in plaats van onderwijs, ontstond er meer ruimte om te werken aan een omgeving waarin Sem zich prettig voelt. Met een duidelijke dagstructuur, waarbij de activiteiten rustig worden voorbesproken zodat Sem weet waar hij aan toe is.

Vertrouwen en duidelijkheid

Begeleider Silas Bours is in april ingestapt in de begeleiding van Sem. Vanaf moment één was er een klik en zijn ze samen op pad gegaan. Silas: "Door af te stappen van de eerdere invulling van de dag en nog meer te kijken naar wat Sem nodig heeft, zijn we steeds verder gekomen. Soms zet je een stap terug, maar de kunst is om samen ook weer die stap vooruit te maken. Voor mij was helder dat Sem veel behoefte had aan het ervaren van vertrouwen. En aan duidelijkheid. Daar zijn we aan gaan werken."

Lange benen

Silas licht het toe met een voorbeeld: "Sem heeft een keer de benen genomen, omdat hij op dat ogenblik angstig was. En als je kijkt naar zijn benen, dan weet je dat deze jongeman in korte tijd nogal wat meters kan afleggen. Dus gingen we uit voorzorg een flex-lijn gebruiken tijdens wandelingen. Dat is veilig, maar staat tegelijkertijd in de weg van ontwikkeling. Op een gegeven moment zijn we daar samen stappen in gaan zetten. Uiteraard in overleg met zijn ouders en de begeleiders op de groep."

"Hoe? Door hem te laten zien dat ik er voor hem ben en hem vertrouwen te geven. Dat voelt hij ook aan. Ik luister naar hem en

hij luistert naar mij. Sinds wij hier samen 'los lopen' over de locatie, is hij nauwelijks nog weggerend. Om dat te bekronen, zijn we onlangs naar de wereldtuinen van Mondo Verde gegaan. Sem heeft er oprecht van genoten. En zijn wereld is weer een stukje groter geworden."

Wat je geeft, krijg je terug

"Ik luister heel goed naar wat Sem aangeeft", vervolgt Silas. "Hij mag zelf aangeven wat hij graag wil doen op een dag. Muziek luisteren? Doen we. Met de step over het terrein? Okee! Andersom luistert Sem ook naar mij. Want wat je geeft, dat krijg je terug. Daarnaast proberen we zijn dag zo inzichtelijk mogelijk te maken. Zo weet Sem: vandaag gaan we eerst chillen op de kamer. Daarna gaan we eten. Vanmiddag is er tijd om even alle energie kwijt te raken op de buitentrampoline. En vanavond is er chips en cola, omdat het vrijdagavond is."

"Sem voelt zich nu fijner", zegt Silas. "Doordat we op de kinderbehandelgroep veel aandacht hebben besteed aan het begrijpelijk maken van wat er op een dag gaat gebeuren, zie je dat Sem nu gewoon meer rust heeft. En dat gevoel neemt hij mee als hij in het weekend weer bij zijn vader en moeder is. Daar waar hij eerder behoefte had aan een vaste structuur, gaat hij nu ook wel eens twee keer fietsen op

→ High five, low five, box, box...

zaterdag in plaats van één keer. Of blijft hij spontaan bij zijn grootouders eten, terwijl dat niet het oorspronkelijke plan was. Mooi om te zien hoe logeren dus echt weer quality time is geworden."

Meer dan werk

"Hoeveel uur ik in een gemiddelde week met hem optrek? Ehm... ik denk dat ik in een week meer met hém omga dan met mijn vriendin." Silas wordt er even stil van. En lijkt zich ineens bewust van hoeveel Sem en hij samen hebben geïnvesteerd om nu hier te staan. Daarna komt hij los: "Weet je, kinderen zoals Sem begeleiden is meer dan werk. Maar het is ook het enige wat ik wil. Ik heb geen ambities om door te stromen naar een functie waarbij ik minder op de werkvloer sta. Ik wil aan de slag met de kids, daar word ik het gelukkigst van. Al vroeg wist ik dat ik mensen wilde helpen om vooruit te komen. En dat ik dat ook kán."

"Toen ik jaren geleden als begeleider startte, was het allemaal nog een beetje onwennig. Ik deed vooral wat ik mijn collega's zag doen. Sindsdien heb ik een grote ontwikkeling doorgemaakt. Op zo'n manier dat ik nu mijn eigen intuïtie durf te volgen. Dat vertrouwen kreeg ik op een gegeven moment in mezelf. En datzelfde vertrouwen geef ik nu door aan Sem. Zo helpen we elkaar vooruit. Ik hoop dat ik Sem nog lang mag begeleiden en dat ik nog heel veel van hem mag leren. Daar doe ik het voor. Want uiteindelijk meten wij hulpverleners het succes van ons leven niet aan wat we op de bank hebben staan, maar aan wat we voor een ander hebben betekend." ■